

Van subsidietoetsers naar meedenkers

Het proces van de zoektocht naar een nieuwe rol voor wijkcentra in Breda

In maart 2011 nam de gemeenteraad van Breda een motie aan over het accommodatiebeleid. Een bezuiniging van 1,5 miljoen euro werd taakstellend. Na toetsing, gebaseerd op activiteiten en multifunctioneel gebruik van accommodaties, werd in september 2011 besloten 18 van de 36 wijkcentra en doelgroepencentra te sluiten. Het beoogde resultaat werd in anderhalf jaar tijd behaald.

In het voorjaar 2010 traden een nieuwe Raad en een nieuw College aan. De wijkcentra werden niet meer gezien als onmisbare en vanzelfsprekende voorziening in de wijk. Uitgangspunt was het nemen van eigen verantwoordelijkheid door de burger. Het proces van maatschappelijke overname is slagvaardig en ambitieus. Twee wethouders waren vanuit een verschillende politieke achtergrond betrokken.

De centra die gesloten zijn en geen maatschappelijke functie meer vervullen, zijn of worden tegen marktwaarde verkocht. Ook is op de website van de gemeente Breda een digitaal verkooploket te raadplegen: [de Stadsmakelaar](#). Om de zoektocht naar nieuwe ruimte voor activiteiten te faciliteren heeft de gemeente een virtuele marktplaats aangebracht onder het kopje: ['ruimte gevraagd/ aangeboden'](#). In de evaluatie van oktober 2012 constateert het college dat de herhuisvesting van gebruikers van te sluiten wijkcentra in de meeste gevallen naar tevredenheid is verlopen.

Per saldo kan Breda nu spreken over twee geslaagde maatschappelijke overnames, namelijk Ouderen centrum de Zilverberk en buurthuis Toma, dat met de nieuwe naam Batu Karang in oktober 2012 als zelfstandige onderneming is opgestart. Buurthuis Geeren Zuid is overgenomen door woningcorporatie Singelveste/AlleeWonen en zal huisvesting bieden aan de buurtonderneming in Breda.

Knelpunten

De gemeente noemt ook enkele knelpunten in het proces van overname. Het viel initiatiefgroepen niet mee een businessplan te maken. Daarbij komt dat van de wijkcentra die nu nog open zijn de huidige bestuurders niet gewend waren als ondernemers te werken en te denken. Het is voor de gemeente ook de vraag of die rol hen 'past'. Het vereist een cultuur omslag die 'extern gericht' is: meer kijken naar de ontwikkelingen in de markt, de kansen zien en ze grijpen. Breda zet nu de ondersteuning in van laatstejaars studenten die tijdens een afstudeerproject aan de kwaliteit van het ondernemerschap kunnen bijdragen.

Pas op de Plaats

In de evaluatie van oktober 2012 bleek dat niet alleen het snelle proces van sluiting van wijkcentra maar ook de forse bezuinigingen op welzijn met ingang van januari 2012 hun

sporen hebben achtergelaten. Het aantal activiteiten neemt af en de aangeboden ruimte neemt toe. Op dit moment kan de gemeente moeilijk inschatten welke activiteiten om ruimte vragen. De gemeente heeft daarom in januari 2013 besloten tot en met 2015 pas op de plaats te maken. Maatschappelijke overname is uitgesteld. Met de wijkcentra die moeite hebben het hoofd boven water te houden gaat de gemeente samen actief op zoek naar de maatschappelijke functie.

Rol van de gemeente meer op inhoud

De gemeente gaat zich ook weer wat nadrukkelijker met de inhoud bezig houden. Dat vereist een kanteling van de eigen gemeentelijke organisatie en leidt tot andere vragen. De gemeente heeft al een stap genomen en gaat samen met groepjes bewoners en andere belangrijke partijen rondom de tafel te gaan zitten. Doel is om samen te komen tot een wijkplan met onderwerpen zoals: de leefbaarheid in de wijk, de AWBZ, Jeugdzorg, WMO en Participatie wetgeving. De centrale vraag die wordt gesteld is: wat is je rol als wijkcentrum? Er komen gedachten om de hoek als het instellen van wijksteunpunten. Maar ook het al eerder geopperde 'Buurthuis van de Toekomst' wordt onderzocht.¹

Resultaat

De taakstelling van 1,5 miljoen euro bezuinigen op het vastgoed van de gemeente is grotendeels gehaald, vooral door de sluiting van wijkcentra. Dit was de steen in de vijver waardoor er creatieve oplossingen ontstonden. Bijvoorbeeld door de sluiting van een bibliotheek en een centrum voor ouderen ontstond de gedachte dat je ook manieren kon bedenken om ouderen boeken thuis te laten ontvangen en bijvoorbeeld een bibliotheek te vestigen in een schoolgebouw.

De gemeentelijke organisatie is in het proces ook gegroeid in een andere rol. Waar voorheen subsidie bijna een vanzelfsprekendheid leek, kijkt de gemeente nu kritisch naar exploitatiecijfers. Zo verandert de gemeentelijke rol van subsidietoetsers naar meedenker.

Bronnen

Bovengenoemde beschrijving is gebaseerd op een interview met medewerkers van de gemeente Breda. Zie ook:

- [Notitie: uitwerking consequenties gemeentelijk beleid voor wijkcentra](#), Gemeente Breda, versie 1.2, 5 september 2011
- [Bespreeknotitie: uitgangspunten 'buurthuis van de toekomst' en voorzieningen in algemeen](#), Gemeente Breda, 09/2012
- [Voortgangsrapportage oktober 2012](#), uitvoering besluitvorming maatschappelijk vastgoed en wijkcentra 2011- 2012, gemeente Breda, 24 september 2012

---

¹ Wethouder Bob Bergkamp van Wonen en Leven over het experiment 'het Buurthuis van de Toekomst': "We hebben de motie van de Voorjaarsnota uitgewerkt. We willen in wijken de verbinding leggen tussen aanbieders van sport, zorg en onderwijs en hun accommodaties waarbij de regie bij bewoners en organisaties ligt." (*Breda Nieuws*: <http://breda.nieuws.nl/87065>)